

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.112 din 14 aprilie 2025

Către: **MINISTERUL FINANTELOR AL
REPUBLICII MOLDOVA**

PROPUNERI
privind politica fiscală și vamală pentru anul 2026

Prin prezenta Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) prezintă Ministerului Finanțelor propuneri privind politica fiscală și vamală pentru anul 2026.

CALM a elaborat propunerile prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

Astfel, CALM prezintă propunerile privind politică fiscală și vamală pentru anul 2026, conform anexei.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Propuneri pentru elaborarea proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2026

NNr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun spre modificare	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)	Impactul bugetar (după caz)
11.	Codul fiscal nr.1163/1997 (Titlul VII)	Completarea art.289, pct. (2): cu lit. r) în următoarea redacție: ”taxa pentru dezvoltarea localității; cu lit. s) ”Alte taxe locale”. Completarea art.290 cu lit. r) în următoarea redacție: ”Taxa pentru dezvoltarea localității - persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, în domeniul construcțiilor”; cu lit. s) ” Consiliile locale pot institui taxe care se calculează si se plătesc în conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate pentru deținerea sau utilizarea echipamentelor si utilajelor destinate obținerii de venituri care folosesc infrastructura publica locala, pe raza localității unde acestea sunt utilizate, precum si taxe pentru activitățile cu impact asupra mediului înconjurător. " art.291, lit. a) se expune în următoarea redacție: ”taxa pentru amenajarea teritoriului – venitul din vânzări”. Completarea art.291, alin. (1) cu lit. r) în	Se impune completarea listei taxelor locale în vederea creării premiselor de dezvoltare a localităților	Consolidarea veniturilor proprii a bugetelor locale în contextul Reformei Administrației Publice

		următoarea redacție: "Taxa pentru dezvoltarea localității – valoarea bunurilor imobiliare date în exploatare"; cu lit. s) "Consiliile locale pot institui taxe care se calculează si se plătesc în conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate pentru deținerea sau utilizarea echipamentelor si utilajelor destinate obținerii de venituri care folosesc infrastructura publica locala, pe raza localității unde acestea sunt utilizate, precum si taxe pentru activitățile cu impact asupra mediului înconjurător. "						
22.	Codul fiscal nr.1163/1997 (Titlul VII)	Completarea art.290 lit. p) după cum urmează: „ <i>taxa pentru salubritate</i> – persoanele fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu <u>sau proprietarul gospodăriei</u> , conform situației din 1 martie a anului în curs”; art.291, lit. p) se expune în următoarea redacție: p) la taxa pentru salubritate – numărul de persoane fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu <u>sau numărul de gospodării</u> , conform situației din 1 martie a anului în curs;.	Se impune concretizare și includerea posibilității APL de a alege, în dependență de situația concretă, pentru o mai bună administrare a taxei de salubritate	Consolidarea veniturilor proprii a bugetelor locale.				
23.	Anexa la Titlul VII Codul fiscal nr.1163/1997	lit. a) se expune în următoarea redacție: <table><tr><td>a) Taxă pentru amenajarea teritoriului</td><td>venitul din vânzări</td><td>%</td><td>Lunar, către data de 3 a lunii următoare</td></tr></table>	a) Taxă pentru amenajarea teritoriului	venitul din vânzări	%	Lunar, către data de 3 a lunii următoare	Schimbarea bazei impozabile pentru taxa pentru amenajarea teritoriului prin axarea pe cifra de afaceri (venituri din vânzări) și nu pe numărul mediu	Consolidarea veniturilor proprii a bugetelor locale
a) Taxă pentru amenajarea teritoriului	venitul din vânzări	%	Lunar, către data de 3 a lunii următoare					

		lit. p) se expune în următoarea redacție: <table><tr><td>a) Taxă pentru salubritate</td><td>Numărul de persoane fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu <u>sau</u> numărul <u>gospodăriilor</u>, conform situației din 1 martie a anului în curs</td><td>Lei anual pentru fiecare domiciliat înscris la adresa respectivă <u>sau</u> <u>gospodărie</u></td><td>Anual, până la data de 25 septembrie a anului în curs</td></tr></table>	a) Taxă pentru salubritate	Numărul de persoane fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu <u>sau</u> numărul <u>gospodăriilor</u> , conform situației din 1 martie a anului în curs	Lei anual pentru fiecare domiciliat înscris la adresa respectivă <u>sau</u> <u>gospodărie</u>	Anual, până la data de 25 septembrie a anului în curs	scriptic trimestrial al salariaților și/sau fondatorii întreprinderilor în cazul în care aceștia activează în întreprinderile fondate, însă nu sunt incluși în efectivul trimestrial de salariați, cum este în prezent. Completarea bazei impozabile pentru taxa pentru salubritate cu numărul gospodăriilor va facilita administrarea taxei respective.	
a) Taxă pentru salubritate	Numărul de persoane fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu <u>sau</u> numărul <u>gospodăriilor</u> , conform situației din 1 martie a anului în curs	Lei anual pentru fiecare domiciliat înscris la adresa respectivă <u>sau</u> <u>gospodărie</u>	Anual, până la data de 25 septembrie a anului în curs					
		Se completează cu:						

		r) Taxa pentru dezvoltarea localității	Valoarea conform datelor cadastrale a imobilului dat în exploatare	%	Lunar, către data de 3 a lunii următoare	Taxa pentru dezvoltarea localității este necesar în vederea finanțării lucrărilor de dezvoltare a infrastructurii publice locale odată cu punerea în exploatare a bunurilor imobiliare noi	
		s) taxe care se calculează și se plătesc pentru deținerea sau utilizarea echipamentelor și utilajelor destinate obținerii de venituri care folosesc infrastructura publică locală, pe raza localității unde acestea sunt utilizate, precum și taxe pentru activitățile cu	În conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate	În conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate	Lunar, către data de 3 a lunii următoare	Alte taxe locale sunt necesare în vederea adaptării la condițiile specifice din locale la specificul activităților economice desfășurate în localitate	

		impact asupra mediului înconjurător		
34.	Codul fiscal nr.1163/1997 (Titlul VI)	Articolul 283: la alineatul (1) cuvântul „sunt” se substituie prin cuvintele „pot fi”; alineatele (2) și (2¹) se exclud; la alineatul (4) cuvântul „sunt” se substituie prin cuvintele „pot fi”; articolul se completează cu un nou alineat (4¹) cu următorul cuprins: „(4¹) Categoriile prevăzute de prezentul articol sunt scutite în baza deciziei autorității deliberative și reprezentative a administrației publice locale, cu consultarea prealabilă a entităților și colectivității locale. În cazul în care pierderile de la acordarea scutirilor sunt compensate de la bugetul de stat, autoritatea respectivă este obligată să ia decizia privind acordarea scutirilor în totalitate.”. La articolul 295: alineatul unic devine alineatul (1), iar cuvintele „Se scutesc” se substituie cu cuvintele „Pot fi scutite”; articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Categoriile prevăzute de prezentul articol sunt	Impozitul pe imobil/funciar, în majoritatea țărilor UE cu un sistem de administrație publică locală dezvoltat și consolidat, reprezintă una din sursele principale ale bugetelor locale. Mai mult ca atât impozitul dat este o sursă exclusivă și integrală de <u>venit propriu</u> al bugetelor locale.	Consolidarea veniturilor proprii a bugetelor locale.

		scutite în baza deciziei autorității deliberative și reprezentative a administrației publice locale, cu consultarea prealabilă a entităților și colectivității locale. În cazul în care pierderile de la acordarea scutirilor sunt compensate de la bugetul de stat, autoritatea respectivă este obligată să ia decizia privind acordarea scutirilor în totalitate.”.		
35.	Art. 177 din Codul fiscal: „Stingerea obligației fiscale prin executare silită are loc prin acțiunile întreprinse, în limitele competenței, de Serviciul Fiscal de Stat pentru perceperea forțată a restanțelor în conformitate cu legislația fiscală”	Art. 177 din Codul fiscal se completează după cuvintele „de Serviciul Fiscal de Stat” cu cuvintele „și/sau de către autoritățile administrației publice locale”. Temeiul legal: Art. 156 alin. (2) din Codul fiscal: Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale efectuează executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile și contribuabilii administrați, în modul stabilit de Codul de procedură civilă și Codul de executare; și Art. 158 din Codul fiscal: lit. k ¹) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este obligat, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 și referitor la obligațiile fiscale a căror evidență este ținută de el: să efectueze executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile și contribuabilii administrați, în modul stabilit de Codul de procedură civilă și Codul de executare	Cu ocazia modificărilor operate la Codul fiscal, ce vizează transmiterea către APL a competențelor de administrare cu forțe proprii a impozitelor și taxelor locale, inclusiv „executarea silită”, urma a fi modificat și art. 177 din Codul fiscal, ca și APL să poată întreprinde acțiunile pentru perceperea forțată a restanțelor în conformitate cu legislația fiscală	Se vor aduce precizări cadrului normativ ceea ce va asigura o aplicare mai operativă a normelor și implicit majorarea încasărilor la bugetul public

46.	Art. 278 din Codul fiscal (Obiectele impunerii și baza impozabilă a bunurilor imobiliare) alin. (1) Obiecte ale impunerii sânt bunurile imobiliare, inclusiv terenurile din intravilan sau din extravilan, clădirile, construcțiile, casele de locuit individuale, apartamentele și alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție. Gradul de finalizare a construcției în scopul impozitării se determină de către experții tehnici în	În art. 278 alin. (1) cuvintele „aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție. Gradul de finalizare a construcției în scopul impozitării se determină de către experții tehnici în construcții sau de către agenții economici cu activități în domeniul expertizei tehnice, sau de către autoritatea administrației publice locale, în baza metodei stabilite de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor” se substituie cu cuvintele „aflate în stadiu de construcție”.	Bunurile nefinalizate aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție, nu s-au putut impune fiscal până în prezent, pe motiv că gradul de finalizare a construcției în scopul impozitării se determină de către experții tehnici în construcții sau de către agenții economici cu activități în domeniul expertizei tehnice, iar costul acestor expertize este mult mai mare decât însuși impozitul ce urmează a fi achitat pentru aceste bunuri, pe mai mulți ani înainte. Totodată, pe motiv că de mai mulți ani nu este adoptată metodologia	Vor crește veniturile la bugetele locale și se va asigura o echitate sporită în materie fiscală (în prezent, deseori, cele mai valoroase construcții nu sunt impozitate pe motiv că nu sunt înregistrate și respectiv evaluate).
-----	--	--	--	---

	construcții sau de către agenții economici cu activități în domeniul expertizei tehnice, sau de către autoritatea administrației publice locale, în baza metodei stabilite de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor.		de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, nu a existat nici posibilitatea ca să fie apreciat gradul de finalizare a acestor bunuri de către autoritatea administrației publice locale. Totodată, hotărârea de Guvern nr. 193 din 13.03.2024 (în temeiul Legii nr. 1056/2000) permite impunerea fiscală a tuturor construcțiilor neînregistrate, inclusiv nefinalizate, indiferent de gradul de finalizare	
57.	Art. 279 din Codul fiscal (Evaluarea și reevaluarea bunurilor imobiliare) alin. (1): Evaluarea	Art. 279 alin. (1) se completează cu cuvintele „cu excepția prevăzută la alin. (7)”. Art. 279 alin. (7) textul „iniția procesul de evaluare sau reevaluare a bunurilor imobiliare din unitatea administrativ-teritorială respectivă, inclusiv	Aducerea în concordanță a alineatelor (1) și (7) din Codul fiscal cu prevederile Legii nr.	Vor crește veniturile la bugetele locale și se va asigura o echitate sporită în materie fiscală (în

	bunurilor imobiliare se efectuează de către organele cadastrale teritoriale în baza unei metodologii unice pentru toate tipurile de bunuri imobiliare în modul și în termenele stabilite de legislație; alin. (7): Autoritatea administrației publice locale poate iniția procesul de evaluare sau reevaluare a bunurilor imobiliare din unitatea administrativ-teritorială respectivă, inclusiv colectarea datelor inițiale privind bunurile imobiliare, cu transmiterea ulterioară a datelor respective organelor cadastrale teritoriale pentru evaluarea în modul stabilit de legislația în vigoare. În aceste cazuri, finanțarea lucrărilor de evaluare și	colectarea datelor inițiale privind bunurile imobiliare, cu transmiterea ulterioară a datelor respective organelor cadastrale teritoriale pentru evaluarea în modul stabilit de legislația în vigoare. În aceste cazuri, finanțarea lucrărilor de evaluare și reevaluare a bunurilor imobiliare se va efectua din bugetul local.” se substituie cu textul „aprecia sau actualiza valorile de inventariere a bunurilor imobile ale persoanelor fizice care nu sunt înregistrate în calitate de întreprinzători, în scopul impozitării, prin comisiile de specialitate pentru inventarierea bunurilor imobile din cadrul primăriilor conform art. 4 alin. (5) liniuța a doua din Legea nr. 1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal. În aceste cazuri, finanțarea activităților de apreciere sau actualizare a valorilor de inventariere a bunurilor imobiliare se va efectua din bugetul local.”.	1056/2000, care admit aprecierea sau actualizarea valorilor de inventariere a bunurilor imobile ale persoanelor fizice care nu sunt înregistrate în calitate de întreprinzători, în scopul impozitării, prin comisiile de specialitate pentru inventarierea bunurilor imobile din cadrul primăriilor.	prezent, deseori, cele mai valoroase construcții nu sunt impozitate pe motiv că nu sunt înregistrate și respectiv evaluate).
--	---	--	--	---

	reevaluare a bunurilor imobiliare se va efectua din bugetul local.			
68.	Art. 157 din Codul fiscal (Drepturile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale) alin. (1) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este învestit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156, cu dreptul de a efectua de sine stătător:	art. 157 din Codul fiscal alin. (1) se completează cu lit. d ¹) cu următorul cuprins: „expediază Serviciului Fiscal de Stat sesizări cu informația relevantă în privința contribuabililor care au săvârșit încălcări esențiale ale legislației fiscale, pentru constatarea încălcării fiscale și aplicarea sancțiunii fiscale”.	Norma precizează acțiunile (dreptul SCITL în cazul depistării unor încălcări esențiale ale legislației fiscale în procesul administrării fiscale locale.	Va contribui la eficientizarea administrării fiscale și creșterea veniturilor la bugetele locale.
79.	Art. 280 din Codul fiscal (Cotele impozitului) alin. (1) lit. b): „b) pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptând garajele și terenurile pe	La art. 280 alin. (1), litera b) va avea următorul cuprins: „b) pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptând garajele și terenurile pe care acestea sânt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele: – cota minimă – 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare. Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice	Propunerea respectivă urmărește scopul de a exclude discriminarea, dar și abordarea diferită în mecanismul de stabilire a impozitelor locale.	Asigurarea justă a sarcinilor fiscale și consolidarea veniturilor proprii ale bugetelor locale.

	care acestea sânt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele – 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.	locale.”		
510.	Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale	Articolul 5: alineatul (1) pct. 1): la litera b) (i) liniuțele doi și trei cifrele ”50%” se substituie cu cifrele ”100%”; la litera b) (ii) cifrele ”50%” se substituie cu cifrele ”75%”; se completează cu subalineatul (iii) cu următorul cuprins: „(iii) defalcări de la impozitul pe venit al persoanelor juridice – 25% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective”. se completează cu litera e) cu următorul cuprins: „e) amenzi pentru contravențiile comise pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;” alineatul (5) pct. 1): la litera b) (i) liniuțele unu și doi cifrele ”50%” se substituie cu cifrele ”100%”; la litera b) (ii) cifrele ”50%” se substituie cu	Este cunoscut faptul că competențele/atribuțiile APL nici pe departe nu corespund resurselor financiare necesare (<i>notă:</i> conform unor estimări aproximative doar în domeniul serviciilor publice administrative decalajul este de cel puțin de 3 ori) Respectiv se propune ca, în primul rând, să fie exclusă discriminarea între unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi privind suma defalcărilor de la impozitul pe venitul	Consolidarea veniturilor proprii a bugetelor locale.

		cifrele ”75%”; se completează cu subalineatul (iii) cu următorul cuprins: „(iii) defalcări de la impozitul pe venit al persoanelor juridice – 25% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului Bălți și municipiului Chișinău (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului)”; se completează cu litera e) cu următorul cuprins: „e) amenzi pentru contravențiile comise pe teritoriul municipiului (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);”	persoanelor fizice și să fie 100 % pentru toți, majorarea cotei de la taxele pentru resursele naturale de la 50 la 75 %, având în vedere că majoritatea pierderilor și daunelor revin APL. De asemenea se propune defalcarea a 25 % din venitul persoanelor juridice pentru a continua progresiv consolidarea veniturilor bugetelor locale, precum și contravențiile constatate de agenții constatați pe teritoriul UAT de nivelul I respective, sa meargă expres la bugetele locale. În prezent, există lacune importante și confuzii privind statutul contravențiilor și	
--	--	--	---	--

			bugetul la care urmează a fi virate.	
711.	Codul fiscal nr.1163/1997 „e) art. 291 alineatul (1), litera e): la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – unitățile care corespund tipologiei unităților comerciale stabilite conform nomenclatorului prevăzut în anexa nr. 5 la Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior;”. În Anexa la Titlul VII litera e) coloana 3: „Lei anual pentru fiecare unitate de comerț și/sau de prestări servicii”.	1. La art. 291 alineatul (1), litera e) va avea următorul cuprins: "e) la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii - <u>unitățile sau suprafața unităților</u> care corespund tipologiei unităților comerciale stabilite conform nomenclatorului prevăzut în anexa nr. 5 la Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior;". 2. În Anexa la Titlul VII litera e) coloana 3 cuvintele "lei anual pentru fiecare unitate de comerț și/sau de prestări servicii" se substituie cu cuvintele "lei anual pentru fiecare metru pătrat de suprafață a unității de comerț și/sau de prestări servicii menționată în autorizațiile/notificările/ coordonările corespunzătoare eliberate de către autoritatea administrației publice competente".	Odată ce baza impozabilă este suprafața unității de comerț, și nu unitatea de comerț, atunci și cota urmează a fi stabilită la o unitate de suprafață și nu la o unitate de comerț	Consolidarea veniturilor proprii a bugetelor locale și așezarea justă a sarcinilor fiscale.

812.	Codul fiscal nr.1163/1997 Articolul 133. Atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat 3) îndrumază activitatea serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale și verifică exercitarea funcției de administrare fiscală;”. Articolul 156.Atribuțiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale (2) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale exercită, corespunzător domeniului de activitate, atribuțiile de popularizare a legislației fiscale și de examinare a petițiilor, cererilor și reclamațiilor contribuabililor, de asigurare a evidenței integrale și conforme a	La articolul 133 aliniatul (1) punctul 3) cuvintele „și verifică exercitarea funcției de administrare fiscală” se exclud. La articolul 156, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale exercită, corespunzător domeniului de activitate stabilit la alin.(1), funcțiile și atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat, prevăzute la art. 132⁴, 133 alin. (2) – (4), cu excepția emiterii actelor normative, cooperarea internațională în domeniul de administrare fiscală, constatarea infracțiunilor prevăzute de Codul penal, eliberarea actelor permissive, controlul contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, domeniului insolabilității, a modului de utilizare a dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiilor cu numerar, a echipamentelor de casă și	Creșterea veniturilor bugetelor locale este în legătură directă cu consolidarea potențialului fiscal al unităților administrativ-teritoriale, care la rândul său este legată de descentralizarea administrării fiscale la nivel local. Cu atât mai mult că SCITL în municipiile Chișinău, Bălți, dar și alte municipii și orașe ar putea fi cel puțin la nivelul structurilor teritoriale respective ale SFS. Pentru garantarea realizării atribuțiilor se propune de un mecanism de descentralizare a administrării fiscale asimetrice, cu mecanism indirect (notă: APL ia atâtea competențe cât poate,	Administrare fiscală eficientă și, în rezultat, consolidarea veniturilor proprii a bugetelor locale.
------	--	--	---	---

	contribuabililor ale căror obligații fiscale sînt calculate de serviciul respectiv și a evidenței acestor obligații, alte atribuții prevăzute expres de legislația fiscală. Atribuțiile privind compensarea sau restituirea sumelor plătite în plus, privind efectuarea controlului fiscal sînt exercitate, conform prezentului cod, în comun cu Serviciul Fiscal de Stat. Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale efectuează executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile și contribuabilii administrați, în modul stabilit de Codul de procedură civilă și Codul de executare. Articolul 157.Drepturile serviciului de colectare	control, criterii de selectare și lista contribuabililor mari, privind conturile de plăți și bancare, fiducii și beneficiarii efectivi. Autoritatea administrației publice locale reprezentativă și deliberativă poate lua decizia ca unele funcții și atribuții ale serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale să fie exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, care se aduce la cunoștința Directorului Serviciului Fiscal de Stat. Directorul Serviciului Fiscal de Stat are obligația de a asigura procesul respectiv, similar funcțiilor ordinare ale Serviciului.”; Articolul 157 se propune cu următorul cuprins: „Articolul 157. Drepturile/împuternicirile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale	restul le împarte cu SFS).	
--	--	--	-----------------------------------	--

	a impozitelor și taxelor locale (1) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este învestit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156, cu dreptul de a efectua de sine stătător: a) calcularea obligațiilor fiscale în raport cu plățile și contribuabilii administrației; b) ținerea evidenței contribuabililor și obligațiilor fiscale administrate; c) aplicarea majorărilor de întârziere (penalităților); d) încasarea în numerar a impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau amenzilor; e) alte drepturi prevăzute expres de legislația fiscală. (2) Serviciul de colectare a impozitelor	Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este învestit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156, cu drepturile/împuternicirile Serviciului Fiscal de Stat prevăzute la art. 134, cu excepția împuternicirilor internaționale în domeniul de administrării fiscale, inițierea lichidării întreprinderii sau organizației, a modului de utilizare a dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiilor cu numerar, a echipamentelor de casă și control, prețurilor de transfer, acțiuni de investigație și urmărire penală, precum și cazul când autoritatea administrației publice locale reprezentativă și deliberativă ia decizia ca unele funcții și atribuții ale serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale să fie exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat.”.		
--	---	--	--	--

	și taxelor locale exercită împreună cu Serviciul Fiscal de Stat următoarele drepturi: a) controlează autenticitatea datelor din documentele de evidență și din dările de seamă fiscale ale contribuabilului; b) efectuează controale asupra modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală, conform competenței de administrare; c) cere explicațiile și informațiile de rigoare asupra problemei identificate în timpul controlului; d) cere și primește gratuit, în procesul controalelor fiscale, de la orice persoană informații, date, documente necesare în exercitarea atribuțiilor, cu excepția informațiilor care constituie secret de stat, precum și copiile de pe			
--	--	--	--	--

	ele, dacă acestea se anexează la actul de control; e) compensează și/sau restituie sumele plătite în plus.”. Articolul 158. Obligațiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este obligat, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 și referitor la obligațiile fiscale a căror evidență este ținută de el: a) să acționeze în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative; b) să trateze cu respect și corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alți participanți la raporturile fiscale; c) să popularizeze	În contextul celor menționate, Articolul 158 va avea următorul cuprins: „Articolul 158. Obligațiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156, are obligațiile Serviciului Fiscal de Stat prevăzute la art. 136, cu excepția obligațiilor privind nerezidenții, investigării și urmăririi penale Restituirea sumelor plătite în plus și eliberarea certificatelor privind lipsa sau existența restanțelor față de buget se exercită în colaborare cu Serviciul Fiscal de Stat.”.		
--	---	---	--	--

	legislația fiscală; d) să informeze contribuabilul, în cazurile prevăzute de legislația fiscală sau la solicitarea acestuia, despre drepturile și obligațiile lui; e) să informeze contribuabilul, la cerere, despre impozitele și taxele în vigoare, despre modul și termenele lor de achitare și despre actele normative privind impozitele și taxele administrate; f) să primească și să înregistreze cereri, comunicări și alte informații despre încălcările legislației și să le verifice, după caz; g) să prezinte lunar, nu mai târziu de data de 5 a fiecărei luni, Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă privind impozitele și taxele administrate; h) la cererea			
--	---	--	--	--

	contribuabilului, depusă pe suport de hârtie sau în formă electronică, în care se indică destinația certificatului, să elibereze în forma solicitată – pe suport de hârtie sau în formă electronică, în cazurile reglementate de legislație sau la solicitarea organelor și autorităților publice abilitate legal, certificate privind lipsa sau existența restanțelor față de buget referitoare la obligațiile fiscale a căror evidență o ține; i) să țină evidența contribuabililor ale căror obligații fiscale sînt calculate de serviciul respectiv și evidența acestor obligații fiscale, inclusiv a restanțelor, să transfere la buget sumele încasate ca impozite, taxe, majorări de întârziere (penalități), amenzi,			
--	--	--	--	--

	conform legislației fiscale și în modul stabilit de Guvern; j) să întocmească, cu concursul Serviciului Fiscal de Stat, avizele de plată a obligațiilor fiscale, să distribuie gratuit contribuabililor formulare tipizate de dări de seamă fiscale; k) să reamită contribuabililor, conform legislației fiscale, avizele de plată a obligațiilor fiscale, precum și deciziile emise; k¹) să efectueze executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile și contribuabilii administrați, în modul stabilit de Codul de procedură civilă și Codul de executare; l) în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, să execute, la cererea contribuabilului, compensarea sau			
--	---	--	--	--

	perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite, să efectueze controale fiscale și să întocmească actele de rigoare; m) să execute alte obligații prevăzute expres de legislația fiscală.			
113.	Codul fiscal nr.1163/1997, etc. (<i>mai multe prevederi privind scutirile</i>)	Revizuirea scutirii de la plata impozitelor, taxelor și a altor plăți (chirie) a unor astfel de agenți economici prosperi precum: Moldtelecom, Posta Moldovei, MoldSilva și altor agenți economici de stat, precum și a întreprinderilor Union Fenosa, MoldovaGaz etc.	Situația actuală prin care acestor agenți economici prosperi li se acordă scutiri în mod unilateral și în detrimentul comunităților locale, este una total disproporțională, inechitabilă și contrară logii.	Consolidarea și previzibilitatea veniturilor proprii ale bugetelor locale.
214.	Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale și Codul	1. Instituirea mecanismului de achitare a impozitului pe venitul persoanelor fizice la domiciliu, precum și perfecționarea	Va asigura o așezare mai justă a veniturilor proprii ale APL.	Consolidarea veniturilor proprii a bugetelor locale.

	fiscal nr.1163/1997. <u>Abordări conceptuale.</u>	mecanismului de recunoaștere de către SFS a filialei/reprezentanței contribuabilului persoană juridică pe teritoriul UAT la solicitarea APL. 2. Instituirea unui Fond de ajutor a APL pentru participarea la Proiecte ce necesită co-finanțare, inclusiv în contextul integrării RM în UE	Suport APL de a atrage investiții la nivel local	Diminuarea presiunii asupra bugetului local, inclusiv în raport cu necesitățile curente și stringente.
115.	Codul fiscal nr.1163/1997 Articolul 335. Sistemul taxelor rutiere (1) Taxele rutiere sînt taxe percepute pentru folosirea drumurilor și/sau a zonelor drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților. (2) Sistemul taxelor rutiere include: a) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele	Se propune completarea art. 335 din Codul fiscal cu un nou alineat (3¹), cu următorul cuprins: „(3¹) Taxele rutiere, stabilite în lei, sunt indexate anual conform ratei anuale a inflației din anul precedent. Indexarea și aprobarea taxelor rutiere conform prezentului alineat pot fi efectuate de către Guvern, cu modificarea ulterioară a prezentului titlu.”.	Datorită faptului că taxele rutiere au devenit un instrument real de investiții la nivel local, se propune un mecanism viabil și obiectiv de creștere a acestora în dependență de nivelul inflației pe anul precedent.	Consolidarea și previzibilitatea veniturilor proprii ale bugetelor locale.

înmatriculate în Republica Moldova; b) taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova (vinieta); c) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise; d) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj; e) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității			
---	--	--	--

	exterioare; f) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere și a obiectivelor comercial- economice. (3) Subiecții impunerii achită taxele rutiere la conturile trezoreriile de venituri ale bugetului de stat, conform clasificăției bugetare. (4) Taxele rutiere plătite se includ în componența cheltuielilor ce vor fi deduse în conformitate cu titlul II al prezentului cod.			
116.	Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă. Articolul 11. Capacitatea	La art. 11 alineatul 2 se propune în următoarea redacție:	Propunerea respectivă are în vedere că formula de determinare a capacității administrative este încă un restrictivă, deoarece nu se iau în	Ține de repartizarea echitabilă a resurselor bugetare.

	administrativă (2) Capacitatea administrativă este recunoscută ca fiind adecvată statutului legal al unei autorități publice locale în situația în care cheltuielile administrative ale acesteia nu depășesc 50 la sută din suma totală a veniturilor proprii, defalcărilor de la impozitele și taxele de stat și transferurilor cu destinație generală.	„(2) Capacitatea administrativă este recunoscută ca fiind adecvată statutului legal al unei autorități publice locale în situația în care cheltuielile administrative ale acesteia nu depășesc 50 la sută <u>din suma totală a veniturilor bugetelor locale.</u> ”.	considerație alte categorii de venituri cum ar fi granturi, inclusiv pentru proiecte finanțate din resurse externe, venituri colectate, o parte din transferuri. Toate acestea limitează autonomia locală, inclusiv organizatorică și decizională.	
--	--	---	--	--

In fine, CALM își exprimă deschiderea totală și disponibilitatea de a discuta aceste și alte propuneri, care ar consolida autonomia financiară locală, inclusiv prin intermediul grupului de lucru sectorial al Comisiei paritare pentru descentralizare.

De asemenea, luând în considerație, că autonomia financiară și consolidarea bazei fiscale locale, constituie una din problemele fundamentale a Republicii Moldova pe dimensiunea APL, dezvoltare locală și în relația cu Consiliul Europei, CALM propune discutarea în Comisia Paritară a direcțiilor cheie în politica fiscală și vamală pentru anul 2026 și anii următori..